

TKANINY Z WŁÓKIEN ŁYKOWYCH	NORMA BRANŻOWA	BN-88
	Tkaniny lniane i lnianopodobne surowe i częściowo wykończone międzyzakładowe	7523-02
	Badania odbiorcze	Grupa katalogowa 1179

BIBLIOTEKA

WB-9851

Politechniki Lubelskiej WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są międzyzakładowe badania odbiorcze partii tkanin lnianych i lnianopodobnych, surowych i częściowo wykończonych będących w kooperacji branżowej, objętych KTM, podbranża 1935 polegające na sprawdzeniu zgodności zakwalifikowania tkaniny do odpowiedniej jakości wg BN-85/7523-01.

1.2. Określenia

1.2.1. partia tkanin — określona liczba sztuk tkanin o jednakowym symbolu KTM, przedstawiona do jednorazowego odbioru i zaopatrzona w specyfikację.

1.2.2. sztuka tkaniny — najmniejsza jednostka partii o określonej długości, stanowiąca oddzielne opakowanie.

Sztuka tkaniny może składać się z kilku odcinków o określonych długościach podanych w normach lub uzgodnieniach z zainteresowanymi stronami.

1.2.3. sztuka kontrolna — sztuka tkaniny wylosowana z partii przeznaczona do kontroli jakości tej partii.

1.2.4. próbka jednostkowa — ocinek tkaniny pobrany z jednego miejsca sztuki kontrolnej, przeznaczony do przeprowadzenia badań laboratoryjnych.

1.2.5. próbka laboratoryjna — zbiór próbek jednostkowych wymaganych do przeprowadzenia badań laboratoryjnych niezbędnych do oceny jakości partii.

2. WARUNKI ODBIORU

2.1. Miejsce odbioru. Pomieszczenie przeznaczone do odbioru powinno znajdować się w miejscu umożliwiającym prawidłowe wykonanie czynności kontrolnych, oświetlone światłem naturalnym lub odpowiadającym temu oświetleniu oświetleniem sztucznym.

2.2. Wyposażenie miejsca odbioru. Miejsce odbioru powinno być wyposażone co najmniej w:

a) stół o długości nie mniejszej niż 3,2 m i szerokości co najmniej o 0,1 m większej od szerokości przeglądanych tkanin, którego jedna z dłuższych krawędzi powinna mieć podziałkę centymetrową; dopuszcza się urządzenie do przeglądania tkanin w układzie kąto-

piowym (przeglądarka) wyposażone w licznik długości,

b) przymiar metalowy z podziałką milimetrową o długości co najmniej 1,5 m,

c) wagę o odpowiedniej nośności i wartości działki nie większej niż 0,1% ważonej masy,

d) lupę tkacką o wymiarach 10×10 mm,

e) nożyce.

2.3. Dokumentacja partii. Do partii przedstawionej do odbioru należy załączyć co najmniej specyfikację.

Przy pierwszej dostawie należy również załączyć wymagania zdawczo-odbiorcze, do których na wyraźne życzenie odbiorcy dołączyć próbkę wyrobu o wielkości uzgodnionej z odbiorcą.

3. BADANIA ODBIORCZE

3.1. Rodzaje badań. Przy odbiorze partii tkanin surowych należy stosować następujące rodzaje badań:

a) **kontrolę wstępną**, polegającą na sprawdzeniu zgodności przedstawionej do odbioru partii ze specyfikacją oraz zgodności oznakowania i opakowania z obowiązującymi normami.

b) **kontrolę liczby błędów**, polegającą na sprawdzeniu zgodności zakwalifikowania tkaniny do odpowiedniej jakości na podstawie liczby stwierdzonych błędów i ich wielkości, zgodnie z BN-85/7523-01,

c) **kontrolę wskaźników jakości**, przeprowadzaną w przypadkach wątpliwych i ekonomicznie uzasadnionych, polegającą na wykonaniu badań laboratoryjnych wskaźników technologicznych i użytkowych zawartych w normach przedmiotowych lub dokumentacji techniczno-technologicznej przy uwzględnieniu postanowień wg BN-85/7523-01.

3.2. Pobieranie próbek

3.2.1. Pobieranie sztuk kontrolnych do określenia liczby błędów. Z partii tkanin przedstawionej do odbioru należy pobrać sztuki kontrolne w liczbie uzależnionej od liczebności sztuk w partii, zgodnie z PN-79/N-03021 przy jednostopniowym planie badań, kontroli normalnej, poziomie kontroli II i wadliwości 6,5%, zgodnie z tablicą. Sztuki kontrolne należy typować z partii sposobem losowym na ślepo.

Zgłoszona przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Lniarskiego
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Włókiennictwa dnia 16 marca 1988 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1989 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 5/1988, poz. 12)

Liczność sztuk w partii	Liczba sztuk kontrolnych	Dopuszczalna liczba sztuk wadliwie sklasyfikowanych
do 15	2	0
16 do 50	8	1
51 do 90	13	2
91 do 150	20	3
151 do 280	32	5
281 do 500	50	7
501 do 1200	80	10
1201 do 3200	125	14
3201 do 10000	200	21

Dopuszcza się stosowanie, w uzasadnionych przypadkach, kontroli ulgowej lub obostrzonej. Przejście na kontrolę ulgową lub obostrzoną należy przeprowadzać zgodnie z postanowieniami PN-79/N-03021.

3.2.2. Pobieranie sztuk kontrolnych i próbek laboratoryjnych do określenia wskaźników jakości. W przypadkach wątpliwych i ekonomicznie uzasadnionej celowości przeprowadzenia badań laboratoryjnych, należy spośród wylosowanych sztuk kontrolnych, przeznaczonych do kontroli liczby błędów, pobrać w sposób losowy na ślepo 3 sztuki, z których pobrać próbki jednostkowe przy przestrzeganiu następujących zasad:

a) Przy pobieraniu próbki jednostkowej z końcowej lub początkowej części sztuki, miejsce pobrania powinno być w odległości nie mniejszej niż 1 m od końca lub początku sztuki. Próbkę jednostkową tkaniny należy pobrać co najmniej po 48 h od zakończenia jej produkcji.

b) Próbki jednostkowe powinny być pozbawione umiejscowionych błędów procesu technologicznego oraz innych uszkodzeń mechanicznych i chemicznych.

c) Próbka jednostkowa powinna stanowić odcinek tkaniny o pełnej szerokości i długości zależnej od rodzaju i liczby badań; powierzchnia próbki nie powinna

być mniejsza niż 0,5 m², jeżeli w normach czynnościowych dotyczących metod badań nie postanowiono inaczej.

d) Próbki jednostkowe tkanin należy wycinać wzdłuż nitek wątku. Niedopuszczalne jest oddzieranie próbek.

e) Na wyciętych próbkach jednostkowych należy zaznaczyć prawą stronę wyrobu.

Pobrane w ww sposób próbki jednostkowe stanowią próbkę laboratoryjną. Każda próbka jednostkowa powinna zawierać trwałe oznaczenie nazwy i symbolu tkaniny, numer partii, numer specyfikacji i numer sztuki oraz czytelny podpis pobierającego.

Opakowanie próbek laboratoryjnych powinno zabezpieczyć próbki przed zmianami istotnymi związanymi z pomiarami wyznaczanych wskaźników.

4. OCENA BADAŃ

4.1. Ocena sztuki. Sztukę należy uznać za zgodną z wymaganiami normy lub wymaganiami zdawczo-odbiorczymi i specyfikacją, jeżeli wszystkie rodzaje badań przeprowadzone zgodnie z 3.1 dadzą wyniki dodatnie.

Sztukę uznaje się za niedobłą, jeżeli jakiegokolwiek przeprowadzone badanie wg 3.1 da wynik ujemny.

4.2. Ocena partii. Partię tkanin należy uznać za zgodną z wymaganiami normy lub wymaganiami zdawczo-odbiorczymi i specyfikacją, jeżeli wszystkie rodzaje badań przeprowadzone zgodnie z 3.1, przy uwzględnieniu postanowień wynikających z 3.2.1, dadzą wyniki dodatnie.

Partię przedstawioną do odbioru należy uznać za niezgodną z wymaganiami normy lub wymaganiami zdawczo-odbiorczymi i specyfikacją, jeżeli chociaż jedno badanie przeprowadzone zgodnie z 3.1, przy uwzględnieniu postanowień z 3.2.1, da wynik ujemny.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Lniarskiego, Oddział w Łodzi.

2. Normy i dokumenty związane

PN-79/N-03021 Statystyczna kontrola jakości. Kontrola odbiorcza według oceny alternatywnej. Plany badania

BN-85/7523-01 Tkaniny lniane i lnianopodobne surowe. Stopnie jakości

Branżowe Zasady Budowy Kodu Towarowo-Materiałowego KTM. Zjednoczenie Przemysłu Lniarskiego, Łódź, 1978

3. Autor projektu normy — mgr inż. R. Cieślakowska — Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Lniarskiego, Oddział w Łodzi.